

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE SALUT DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 83

Presidència de la Sra. Beatriu Gamundí i Molina

Sessió celebrada dia 11 de maig de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 12160/21, presentat pel Grup Parlamentari Popular, pel qual se sol·licita la compareixença de la Defensora dels usuaris del sistema sanitari públic per informar sobre les consultes dels usuaris durant la pandèmia. 1472

II. PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 680/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, pel procediment d'urgència, relativa al cribratge de detecció precoç del càncer de còlon a Menorca. 1474

2) RGE núm. 785/22, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a la gratuïtat del telèfon per obtenir cita prèvia a l'ib-salut. 1478

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyores diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí, presidenta. Joan Mas substitueix Josep Ferrà.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correcte. Passam al debat del primer punt de...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sra. Presidenta...

LA SRA. PRESIDENTA:

Ah, sí, sí!, perdoni..., perdoni.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Margalida Durán substitueix Miquel Vidal.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correcte.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Perdoni, Sra. Presidenta. Patrícia Font substitueix Antonio Jesús Sanz.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Correcte.

I. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 12160/21, presentat pel Grup Parlamentari Popular, pel qual se sol·licita la compareixença de la Defensora dels usuaris del sistema sanitari públic per informar sobre les consultes dels usuaris durant la pandèmia.

Passam al debat del primer punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a l'adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 12160/21, presentat pel Grup Parlamentari Popular, pel qual se sol·licita la compareixença de la Defensora dels usuaris del sistema sanitari públic per informar sobre les consultes dels usuaris durant la pandèmia.

Per a la seva defensa té la paraula, pel Grup Parlamentari Popular, la Sra. Borrás, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Moltes gràcies, presidenta. Bona tarda, diputats i diputades. Bé, el Defensor de l'usuari sanitari públic és un òrgan de l'administració sanitària creat per col·laborar amb la millora del nivell de la sanitat pública d'aquesta comunitat autònoma, aquesta és la seva principal finalitat, col·laborar. Per

aconseguir-ho de la manera més satisfactòria possible, té una pluralitat de funcions en les que jo destacaria formular propostes, suggeriments i recomanacions, en temes relatius als drets de l'usuari.

I segurament em diran que per què vull la seva compareixença, si el Partit Popular va derogar aquesta figura; i és ver, a l'any 2012, el Partit Popular, no perquè ell volgués, sinó perquè era un moment que hi havia moltes despeses i que no es podia reconduir, es va agafar aquesta figura i es va derogar la figura.

Avui matí jo parlava amb la darrera defensora de l'usuari, i em deia, que en cap moment no es va sentir -per a res- ni acomiadada ni es va acomiadar ningú d'aquella oficina, tothom es va recol·locar, i ella, com que es va derogar la figura, va tornar a la universitat. Aquest incís, perquè avui matí parlava amb ella, efectivament, de com s'ho va trobar i què creu que va passar.

És ver que el 2012 es va destituir, es va eliminar aquesta figura però, tot i així, des de 2015..., no es va tornar a crear la figura, fins l'any 2018. Des de llavors ençà hi ha hagut dos defensors de l'usuari del sistema públic: un va ser el Sr. Gascón i l'altra la doctora Llull, des de 2018 fins ara no han fet cap..., més que una memòria, el doctor Gascón, i un parell de proposicions que -qualcuna- s'han dut a aquesta comissió per a una proposició no de llei.

I la meua proposta és que, després de la pandèmia que hem passat i de tot el patiment que ha tengut la nostra societat, seria molt convenient -i com que no ha fet memòria-, seria molt convenient que ens vengués a contar les inquietuds que ha tengut i les dificultats que han pogut tenir els ciutadans de les Illes Balears, ... ens ho vengués a contar en aquesta comissió.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara obrir un torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari d'Unidas Podemos correspondria el torn, però no han comparegut. Per tant, passariem al Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, presidenta. Bé, vostès saben la nostra postura sobre les peticions de compareixença, i com que no veim cap aparent oportunisme ni de fer un judici mediàtic aquí, nosaltres, evidentment, hi donarem suport, per dues qüestions importants.

Una, sobre la figura de Defensor de l'usuari dels serveis de salut de les Illes Balears, nosaltres hi hem estat a l'aguait des de l'inici de legislatura, entre altres coses perquè va molt vinculada a la quantia de queixes i suggeriments presentats en el portal, tant del Servei de Salut com de la mateixa Defensora de l'usuari del Servei de Salut, com de l'Oficina del servei 012 de queixes i suggeriments de la comunitat autònoma; i una és el tema de la demora en l'atenció a les consultes i a les crides a la primera consulta, i la llista d'espera que pateixen moltíssims d'usuaris,

ja es venia arrossegant des de l'inici de la pandèmia i s'ha agreujat molt amb el tema de la pandèmia. Per tant, és una figura que nosaltres trobam que és important la seva compareixença.

També hem de dir que ens hem trobat, durant molt de temps, el portal de transparència i el portal d'informació, on figura -diguéssim- la informació, les memòries, de la Defensora de l'usuari del sistema de salut, que han estat en manteniment durant molt de temps, per tant, no hem pogut accedir a les memòries d'actuació ni als resultats de la seva valoració, ni tampoc tan sols al seu currículum, ni a la seva informació sobre la formació i retribució. I, per tant, crec que quan no està funcionant, aquesta actuació, és important, és important també que es donin explicacions.

Per tant, nosaltres trobam que aquesta compareixença és una oportunitat per dues coses: perquè doni una informació que a aquesta comissió és útil i necessària per a les iniciatives i les propostes de millora que es puguin dur a terme pels diferents diputats i diputades dels grups parlamentaris; i, dos, evidentment per fer-li preguntes que evidentment només es poden contestar amb aquest tipus de compareixences.

Per tant, Sra. Borrás, nosaltres li donam suport i entenc que li donaran suport en aquesta línia positiva i propositiva que vostè ha anunciat la resta de grups parlamentaris, ja ens agradaria al nostre.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. Nosaltres hi votarem en contra.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Nosotros votaremos a favor, como siempre estamos a favor de que comparezcan en esta comisión de Salud aquellas personas que están implicadas en la gestión de los servicios públicos y precisamente la persona que se propone que comparezca en esta iniciativa, que es la defensora de los usuarios del sistema sanitario público, no puede ser más acertado puesto que hemos pasado por una pandemia sanitaria y, tal y como ha dicho la portavoz del Grupo Parlamentario Popular, no ha elaborado ninguna memoria ni la ha publicado.

Por tanto, puede ser muy positivo para los diputados de esta comisión poder conocer su opinión, que nos transmita sus inquietudes y, sobre todo, cómo ha gestionado el servicio durante esta pandemia. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, però no han comparegut. Per tant, correspon el torn al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta. Nosaltres hi votarem en contra, però no tant perquè no vulguem que donin explicacions, sinó perquè el que tenc entès és que aquesta persona no hi era durant la pandèmia, i el que crec que sí que és important és que aquesta persona faci aquest informe, aquesta memòria que forma part de les seves funcions.

En tot cas, el que crec és que sí que hauríem de reclamar, insistir, instar que faci i presenti aquesta memòria.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Fernández.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Sra. Borrás, *excusatio non petita accusatio manifesta*, no..., de veritat, no li anava a dir que vostè s'havia carregat la figura del Defensor de l'Usuari, però... ja ho..., ja vostè ha dit directament que la consideraven un gasto superflu, suposo.

Bé, el Grup Socialista votarà en contra d'aquesta sol·licitud de compareixença, principalment perquè el PP substancia la seva compareixença que fa... dona informació relativa a les consultes dels usuaris durant la pandèmia, informació que òbviament es pot sol·licitar per altres vies, com la sol·licitud d'informació, sense necessitat de fer aquesta compareixença, a més com a part de les seves tasques recollides a la Llei 5/2003, de salut de les Illes Balears, la defensora de l'usuari fa un resum anual que, com ha dit la Sr. Font, sí que li hauria d'exigir que el presenti si és ver que no ho ha fet... i el presenti tant al Consell de Salut com de manera pública, aquest informe es podria fer arribar a les persones que ho sol·licitin, ja li dic si és ver que no l'ha presentat, com ha dit vostè.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Acabat el debat, passam a votar l'escrit RGE núm. 12160/21.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Sr. Secretari?

EL SR. SECRETARI:

5 vots a favor, 6 vots en contra, cap abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència queda rebutjat l'escrit RGE núm. 12160/21, presentat pel Grup Parlamentari Popular, que sol·licita la compareixença de la Defensora dels Usuaris del sistema sanitari públic, per informar sobre les consultes dels usuaris durant la pandèmia.

A continuació, passam al debat de les proposicions no de llei RGE núm. 680/22 i 785/22.

II.1) Proposició no de llei RGE núm. 680/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, pel procediment d'urgència, relativa al cribatge de detecció precoç del càncer de còlon a Menorca.

En primer lloc, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 680/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, pel procediment d'urgència, relativa al cribatge de detecció precoç del càncer de còlon a Menorca. Per a la seva defensa, té la paraula per part del Grup Parlamentari Ciudadanos el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, presidenta. Molt bones tardes a tots i a totes. El mes de febrer, a principis de febrer, fa ara tres mesos, nosaltres vàrem registrar en via d'urgència una proposició no de llei, que és aquesta objecte d'aquest debat, en què instàvem a l'activació del cribatge de detecció precoç del càncer de còlon a Menorca. Faré un resum molt bàsic perquè consti al *Diari de Sessions*, però també perquè ens segueixen membres de l'Associació Espanyola contra el Càncer aquí, a les Illes Balears i crec que és de prou interès fer una sinopsi -diguéssim- de la situació i no tan sols passar als punts a què instam.

El càncer de còlon -com vostès ja saben- ha estat objecte de debat a moltes altres comissions i també a plenis, és el més freqüent a les Illes Balears, és un càncer que es pot prevenir. Des de l'Associació Espanyola contra el Càncer ja es va exigir l'any passat que el programa de cribatge de detecció precoç de càncer de còlon fos implantar a totes les Illes Balears. És un programa que permet la detecció del 70% dels càncers als estadis inicials i, per tant, implica un tractament més senzill i, evidentment, un pronòstic més favorable.

A Menorca, el programa, i és el que no es pensava mai l'associació i evidentment, ni molt manco, els menorquins i menorquines, no es pot posar en marxa per la manca de professionals sanitaris especialistes en aquests àmbits.

Evidentment, es constata que és un greuge comparatiu amb la resta de les Illes on sí s'han iniciat puntualment..., com es va presentar en una campanya per la conselleria als mitjans de comunicació. El que està passant és que s'ha privat aquests ciutadans menorquins de la possibilitat d'accedir a aquest programa que des de ja fa un mes que està en marxa.

Hem de recordar que el 75% dels casos detectats precoçment es resolen satisfactòriament. I aquesta situació ha generat una gran preocupació i desconcert entre el personal sanitari i els mateixos ciutadans i ciutadanes de Menorca, però no tan sols això, sinó que hi ha hagut un debat polític en el mateix Consell de Menorca on partits que donen suport al Govern han mostrat una crítica i han demanat també la seva posada en marxa urgent.

Evidentment s'està qüestionant, de fet s'està vulnerant, no una qüestió de justícia, sinó també una qüestió d'equitat en l'accés a la prevenció i promoció de la salut al conjunt dels ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears.

Per tant, el que es demana és que el Govern reaccioni immediatament i ofereixi i garanteixi que tota la població té accés als mateixos serveis i al mateix temps.

Els passat dia 2 de febrer el president del Comitè autonòmic de l'Associació Espanyola contra el Càncer, Dr. Reyes, va comparèixer en aquesta comissió a instància del nostre grup parlamentari precisament per fer una valoració i un diagnòstic del que han patit els malalts, les persones amb la malaltia de càncer i els seus familiars en la pandèmia.

Va constatar dues coses fonamentals: una, les restriccions imposades per la qüestió de la pandèmia ha provocat un retard, evidentment, en el diagnòstic perquè hi ha hagut un augment de la llista d'espera i no s'ha pogut atendre presencialment totes les demandes que hi havia i una suspensió de programes bàsics de la promoció i de la prevenció per a la salut, i això ha constatat un diagnòstic amb retard.

Per això, el nostre grup parlamentari, amb caràcter d'urgència, du a consideració d'aquesta comissió i espera el suport de tots vostès cinc punts: el Parlament de les Illes Balears reconeix la necessitat de la posada en marxa de forma immediata d'aquest programa de detecció precoç del càncer de còlon de forma contínua a totes les illes.

També s'insta el Govern a garantir l'equitat i la igualtat de tots els ciutadans en l'accés al programa de prevenció de malalties i de promoció de la salut, del conjunt d'aquests programes.

També s'insta el Govern a posar en marxa el més aviat possible el Servei de Detecció Precoç de Càncer de Còlon mitjançant el cribatge massiu per a les persones entre 50 i 69 anys residents a Menorca, com he dit abans ara, mateix privades d'aquest accés a dia d'avui, i previsiblement i donada la situació fins i tot el dia de demà.

S'insta el Govern a implementar els incentius necessaris per afavorir la fidelització i la captació de professionals sanitaris dins aquest àmbit per garantir l'atenció contínua i de qualitat a totes les àrees de salut de les Illes Balears davant aquestes patologies.

I, finalment, s'insta la Conselleria de Salut i Consum a col·laborar conjuntament amb les entitats que treballen dins l'àmbit de la lluita contra el càncer i en especial l'Associació Espanyola contra el Càncer a les Illes Balears, a la qual des del

nostre grup parlamentari volem reconèixer i felicitar per la seva tasca de sensibilització, de promoció i també de reivindicació envers d'aquesta igualtat d'oportunitats i equitat en l'accés, perquè participi conjuntament amb el Govern -com he dit abans- i les institucions en el disseny de les campanyes per a la prevenció contra el càncer i la promoció d'hàbits saludables en la població, especialment en aquelles accions adreçades a la població juvenil.

Com vostès saben, estam en un context de la llei de... d'elaboració de... de debat i, per tant, d'elaboració de la Llei de salut -ja acab, presidenta- per la qual cosa el tema dels joves és fonamental per a aquesta promoció... i de prevenció d'hàbits saludables, per la qual cosa agraesc la seva atenció i demanaria el suport.

També agraesc l'acompanyament que ens fan molts de ciutadans i ciutadanes, especialment l'Associació Espanyola contra el Càncer, durant aquesta sessió.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

S'ha presentat l'esmena [RGE núm. 4321/22](#). Per a la seva defensa té la paraula, per part del Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Dalmau.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Gràcies, presidenta. Efectivament, hem presentat una esmena al punt quart d'aquesta proposició no de llei els grups que donam suport al pacte per, de qualque manera, arrodonir el text i adequar-lo a la situació concreta de l'illa de Menorca en el marc d'aquesta proposició no de llei, en el marc de la situació de Menorca pel que fa al cribratge del càncer de còlon.

Més enllà d'aquesta consideració, quasi molt puntual o molt formal en aquest quart punt de la PNL, el nostre grup donarà suport a la resta de punts que integren aquesta proposició no de llei

En qualsevol cas, parlem de l'estratègia nacional de cribratge de càncer de còlon, que preveu que estigui establert a tots els territoris de la nostra comunitat autònoma i també de la resta de l'Estat abans de 2024 pel que fa al cent per cent de la població diana, que és el col·lectiu d'entre 50 i 69 anys.

En aquest sentit, davant aquest requeriment per complir amb aquesta data prevista per a abans de 2024, el Govern de les Illes Balears l'estiu passat, l'estiu de 2021, va aprovar una partida de prop de 883.000 euros per fer efectiu aquest programa a totes les Illes, una partida que en el seu gruix estava centrada en l'adquisició dels equips d'endoscòpia necessaris per poder portar a terme aquests cribratges de càncer de còlon.

És cert, tal com trasllada aquesta proposició no de llei, que a Menorca es va esdevenir un problema per la manca de dos digestòlegs que ara mateix són necessaris per poder portar aquest programa a terme. Per tant, parlem d'una manca de recursos humans, però no d'una manca de recursos econòmics,

per poder fer efectiu aquest programa de cribratge de càncer de còlon.

No és la primera vegada que tenim un debat amb relació a aquesta qüestió, crec que encara així hi ha altres iniciatives a debatre en relació amb aquest escenari, en relació amb aquesta situació. Crec que han sortit per unanimitat de tots els grups els acords que s'han volgut portar a terme, també per part del nostre grup. En qualsevol cas, sigui com sigui, des del nostre grup lamentam que s'hagi produït i que es mantingui ara mateix aquesta situació, que encara no s'hagin trobat aquests dos professionals per poder portar a terme aquests cribratges. I sí que és veritat que esperam que es resolgui el més aviat possible per poder complir amb aquests cribratges.

Igualment, ens consten els esforços que fa el Govern per poder trobar aquests dos professionals, de la mateixa manera que també -com bé deia el Sr. Gómez- volem constatar la tasca que desenvolupa l'Associació Espanyola Contra el Càncer a les Illes Balears, per poder fer efectiu aquest programa a totes les Illes.

En qualsevol cas, des del nostre grup també volem deixar de manifest, també volem lamentar els acomiadaments de professionals sanitaris que es varen produir la legislatura 2011-2015. De fet, tal com feia públic el mateix Govern de les Illes Balears en aquell moment, la legislatura 2011-2015 en el seu balanç de dos anys d'administració autònoma, 2011-2013, el juliol de 2011 hi havia 13.774 professionals sanitaris a la nostra comunitat autònoma i el juliol de 2013, només dos anys després, 1.157 professionals manco a la línia 1 de racionalització que portava a terme en aquell moment el Govern de les Illes Balears. *De aquellos polvos, estos lodos*, com es diu en castellà; en qualsevol cas, d'aquells acomiadaments, aquestes mancances actuals.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correspon ara, també per a la defensa d'aquesta esmena, al Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Martín.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

No, no..., sí, que si et vols canviar de lloc Antònia Martín. Súper.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

És que hem tengut un petit problema tècnic. Des del nostre grup parlamentari defensam, com no pot ser d'altra manera, l'equitat i l'accessibilitat a la salut a les nostres illes. Ens sembla que és una proposta interessant la que es presenta avui per part del Grup Ciudadanos. És un tema recurrent, que ja hem comentat en altres ocasions, evidentment, tots els tipus de cribratge i atenció s'han de donar a tota la ciutadania,

independentment de l'illa de residència. Hem presentat aquesta esmena de modificació d'un punt, que esperem que el grup proponent tengui a bé acceptar i, en definitiva, puguem avançar de manera conjunta i consensuada en una millor atenció a la salut, especialment en el cas del càncer de còlon a les nostres illes.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. També per a la defensa d'aquesta esmena té la paraula, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí, gràcies, presidenta. Bé, un poc en la línia de la diputada Sra. Martín, nosaltres votarem a favor de la proposta. Confiam que accepti l'esmena perquè, per dir-ho de qualque manera, millora el redactat de la proposta...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Mas, no sé ..., no està encès el micròfon, no sé si tenim ara problemes tècnics, però després no constarà a l'acta i no voldria jo que no... Ara.

EL SR. MAS I TUGORES:

Les connexions i l'electrònica no són el meu fort. No, això, que és una proposta que al cap i a la fi el que cerca és millorar, millorar el sistema i fer accessible i universal la prevenció, que al cap i a la fi és la millor forma d'aturar els càncers. Per tant, nosaltres donarem suport a la proposta i esperem que el grup proponent accepti l'esmena.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Obrim ara un torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta. Des del Grup Parlamentari Popular donarem suport a aquesta proposta que fa el Grup Ciudadanos, perquè sí que és incompreensible que el 2015 aquest programa estigués en marxa i que ara ja podria haver estat la tercera volta que li hem donat a aquest programa i per una falta de previsió de recursos humans no s'hagi dut a terme.

Ha estat una falta de previsió d'aquest govern i dels partits que li donen suport; probablement també perquè no han tengut en compte ni les jubilacions que hi ha hagut. Hi ha hagut dues jubilacions i aquestes jubilacions no han estat cobertes. Per tant, si s'haguessin previst, ara no ens trobaríem en aquesta situació i no es trobarien en aquesta situació els ciutadans de Menorca, que hem de dir que són de totes les illes els que més incidència tenen de càncer de còlon.

És veritat que, com sempre, aquest govern comença la casa per la teulada i va començar el mes de juliol aprovant una partida que venia d'Europa de 883.000 euros per comprar torres; quan el que havia d'haver fet el primer de tot era enviar les cartes, que ho podria haver fet ara, enviar les cartes a la gent perquè anàs a recollir els tests a les farmàcies, i tal vegada avançaríem, i que quan tenguéssim els digestòlegs aquests digestòlegs ja es poguessin posar a fer colonoscòpies, que és el que haurien de fer. Compren la torre de colonoscòpia i, com que no han fet previsió i crec que no saben què és la prevenció, ho deixam sense fer.

Nosaltres donarem suport a aquesta..., ah!, una altra cosa que volia dir és que dia 30 de març es va començar a tot Mallorca, i jo, que som a un grup que hauria d'haver rebut carta, encara no l'he rebuda. No sé vosaltres, els altres diputats d'aquesta sala, si l'ha rebuda algú. Vull deixar constància que a dia 12 de maig a mi encara no m'han enviat cap carta. Esperem que..., sé que hi ha la torre de colonoscòpia per si la necessit, però no m'han enviat la carta.

El que vull dir és que donarem suport i si el grup proponent accepta l'esmena, també; tot i que ens pareix de vergonya que el mateix grup que governa faci una esmena aprovant, o sigui, instant el Govern que doni incentius per anar a Menorca. O sigui, ens sembla una cosa com..., un poc esgarrifosa. Per una part insta el seu govern, a ells mateixos, que paguin els incentius i després consent que una associació, com és l'Associació Espanyola Contra el Càncer, que està suportada, o sigui, que qui la suporta són els mateixos malalts i els familiars dels malalts, pagui els incentius als professionals que vénen a fer la tasca sanitària.

Moltes gràcies, no tenc res més a dir.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Nosotros también apoyamos esta iniciativa, como no podría ser de otra manera, tanto si se admite la enmienda como si no. Una vez más comprobamos cómo hay discriminación entre islas, esta vez hablamos de la isla de Menorca, que están discriminados con respecto a los habitantes de Mallorca y de Ibiza. Y una vez más se demuestra cómo este sistema de comunidades autónomas, que se supone que acercan las administraciones a todo el mundo y que todos vamos a ser mucho más felices, pues sigue teniendo los mismos problemas que podría tener exactamente un estado en el que no hubiese comunidades autónomas.

Por tanto, aquí no se trata de cómo está organizado el Estado, ni de quien gestiona, de si se gestionan desde la Moncloa o si gestionan desde el Consulado de la Mar. Aquí lo que se trata es de gestionar bien o gestionar mal, esa es la diferencia. Y estamos comprobando cómo en Baleares la salud se está gestionando mal, porque faltan sanitarios, porque faltan profesionales de todo tipo en el Servicio de Salud. Además se siguen implementando barreras de entrada, como es el tema de

los requisitos lingüísticos, se sigue discriminando a los sanitarios de Baleares con respecto a otros destinos, donde tienen unos pluses de insularidad, acordes y dignos a las circunstancias; y seguimos despilfarrando el dinero público en lo que no es importante, y lo que es importante, como algo tan básico para la salud, como es precisamente el programa de detección precoz de cáncer de colon, que salva vidas, pues eso se olvida, para eso no hay dinero, para eso hay recursos y tenemos a toda la población de Menorca desatendida, es una auténtica vergüenza.

Nosotros votaremos a favor de esta iniciativa, aunque sabemos que es brindis al sol, porque al final la consejera de Salud hace lo que considera o lo que le deja hacer la Sra. Armengol. Pero, en fin, porqué lo pidamos desde aquí que no quede.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta. Nosaltres també votarem a favor d'aquesta iniciativa, sense cap mena de dubte. És evident que estem davant una situació d'inequitat i ja s'ha dit aquí prèviament, és cert que el càncer de còlon, precisament, té una gran prevalença a la nostra illa, i sabem perfectament que en qualsevol malaltia oncològica, la detecció precoç és fonamental per evitar un mal curs.

Clar, el que també resulta molt sagnant és veure com les clíniques privades de Menorca s'aprofiten d'aquesta situació per fer anuncis al *Diario Menorca*, dient que ells tenen digestòlegs que poden fer aquests tractaments, i aquestes proves. Açò fa mal, fa molt de mal sincerament. Clar, i també és difícil d'entendre que ni tan sols puguem fer aquesta primera prova de detecció de sang amb femta, per anar descartant, i, en tot cas, mentre no puguem tenir els especialistes necessaris a Menorca, que se'n derivin, o a Palma o allà on sigui. Però el que és evident és que s'ha de donar solució a aquesta situació -insistesc- d'inequitat. I, a veure, jo crec que la població de Menorca és una gent que és bastant tranquil·la, perquè hi ha una manera brutal de fer pressió, i és que tota la gent de 50 a 69 anys anés el mateix dia a demanar aquestes proves i saturarien el sistema sanitari i no ho fan, no ho fan. Però sí que us dic, que hi ha metges que estan molt cansats i estan pensant de fer qualche crida d'aquests tipus.

Sí que voldria fer un darrer matís, una darrera pinzellada, sobre la qüestió de la fidelització dels professionals. No són només jubilacions, Sra. Borràs, no són només jubilacions. El problema que tenim a Menorca és que l'Hospital Mateu Orfila no ofereix prou casuístiques per als professionals, i llavors què passa? Que molts d'ells decideixen que volen continuar aprenent a un centre de referència. Per açò molts dels metges marxen de Menorca. Açò no m'ho invent, açò està dit per professionals que m'ho expliquen, hi ha poca casuística. L'especialitat que millor va a Menorca, perquè hi ha molts de

casos per veure, és psiquiatria, açò sí que va mel a Menorca. Però les altres especialitats, certament, un jove o una jove que acaba la carrera i que vol continuar aprenent, no s'ho troba a l'Hospital de Menorca. I és així, vull dir, haurem de començar a pensar també altres fórmules, a banda, evidentment, d'incentivar econòmicament per fidelitzar, haurem de cercar altres maneres, perquè amb açò no ens bastarà tampoc, eh?

A banda de tot aquest rotllo que els he fotut, votarem a favor.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari Ciudadanos. En torn de contradiccions i per fixar posicions per l'esmena presentada, té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, presidenta. Gràcies pel suport que han manifestat tots diputats. Entre altres coses, i vostè ha fet una reflexió Sra. Font bastant interessant i l'empatia que pertoca amb tots els ciutadans i ciutadanes de Menorca, no és tan sols damunt aquesta iniciativa, ni aquesta mancança que hi ha d'equitat, sinó el que vostè plantejava, és un tema que afecta les illes d'una manera molt particular, evidentment quan hem d'acudir encara a un hospital de referència i per anar a aquest hospital de referència, el tema de mobilitat no és el tema de mobilitat d'un territori continental. I, per tant, això fa que no només és una qüestió de distància i de desacords, sinó de planificació d'allò que ha de ser una bona qualificació, uns bons recursos en l'àmbit de la formació i evidentment la referència de la nostra Universitat de les Illes Balears, que té la primera promoció de metges i metgesses enguany.

Per tant, prestàvem prou atenció al que vostè ha dit i també a allò que ha dit el Grup Parlamentari Socialista, a la intervenció el Sr. Dalmau. M'ha agradat quan ha començat dient "lamentam que". I jo crec que era important que avui els que ens escoltin sentin això, que és una mancança i que és una manifestació, no perquè ho proposa el nostre grup, sinó perquè realment qui ho ha de lamentar són els responsables de la gestió de les polítiques de salut i ja ho han fet altres vegades també, però crec que és important fer-ho aquí. Però vostè ha dit també una cosa important, no és una qüestió de manca de recursos tècnics, sinó de manca de recursos..., o sigui, hi ha recursos tècnics i també hi ha recursos pressupostaris, no és una qüestió de recursos pressupostaris, vostès han fet un gran esforç.

Però miri, crec que hauríem d'haver instat tal vegada aquí, tal vegada ho feim en una altra ocasió, que la conselleria assoleixi el pagament d'aquesta campanya que ha hagut de posar en marxa de fidelització i també de promoció perquè sigui atractiu i ha posat en marxa el voluntariat de la Junta de l'Associació Espanyola contra el Càncer, que no tan sols varen recollir firmes el mes de març, sinó que aquesta setmana han ofert precisament el seu pressupost de les donacions que es reben i també del suport públic, poder captar a veure si la passa era un afegit, una millora per captar i fer atractiu per a aquests digestòlegs. Evidentment jo li vaig dir ahir a la consellera, això suposa una distòpia i és evident, és a dir, el que ha de pagar una

retribució d'un treballador o treballadora pública, és l'administració pública i tots els incentius que pertoquin.

Vostès han fet una esmena que jo admetré en part al grup proposant i crec que incorporarem aquest concepte que vostès estableixen, que els professionals siguin específics en el marc de la detecció i el tractament oncològic, és bo, perquè estam parlant d'infermers i infermeres especialistes i estam parlant d'un suport sociosanitari que ve acompanyant i que no s'exclou aquí. Per tant, té vostè tota la raó i sens dubte millora. Però el que sí li dic i llegint de bell nou el text, és que on posa "implementar incentius", mantengui la redacció inicial que posa "els incentius", perquè entenem que l'article és fonamental aquí. Perquè els incentius que nosaltres haguéssim pogut proposar, una bateria d'incentius o de definició de quins han de ser, que ja vàrem traslladar ahir a la consellera, crec que hagués limitat molt aquesta proposició no de llei i l'objecte és la posada en marxa immediata i això sense alguns incentius, però es posa immediatament en marxa el programa de cribatge en uns dies, ja ens va bé i després en parlarem d'allò que és la consolidació, la qualitat d'aquest programa i la sostenibilitat d'aquest programa.

Per tant, enteníem que no era el motiu, vostès els coneixen, el Grup Parlamentari Socialista coneix perfectament quina és la proposta de Ciutadans en tema dels incentius i quina és la reivindicació dels col·legis professionals i de les associacions professionals sobre els incentius. Però trobàvem que no ho havíem de ficar en aquest moment en aquest punt. Però sí els dic que nosaltres acceptaríem l'esmena, si vostès accepten que mantenguem l'article on diu "implementar els incentius". Feim aquesta transacció, per dir-ho d'alguna manera. Si és així, moltes gràcies, és una bona notícia per als pacients, per a l'equip de sanitaris professionals del Mateu Orfila i l'Àrea de Salut de Menorca, per als seus familiars i crec que fins i tot és un bon missatge necessari també perquè la conselleria es posi en feines per fer-ho el més immediat possible.

Ja serà objecte d'una altra proposició no de llei i d'una altra moció el tema de quins són aquests incentius i quina és aquesta capacitat propositiva que nosaltres hem dut altres vegades en el plenari i en aquesta comissió.

Moltíssimes gràcies a tots i totes.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gómez. Hi ha algun grup que s'oposi a aquesta transacció que ha plantejat el Sr. Gómez? A tothom li pareix bé? Sra. Ribas, sí? D'acord.

Idò, en conseqüència, puc entendre que es pot aprovar aquesta PNL per assentiment? Idò queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 680/2022, relativa al cribatge de detecció precoç del càncer de còlon a Menorca.

II.2) Proposició no de llei amb RGE núm. 785/22, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a la gratuïtat del telèfon per obtenir cita prèvia a l'ib-salut.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei amb RGE núm. 785/22, presentada pel Grup Parlamentari

Mixt, relativa a la gratuïtat del telèfon per obtenir cita prèvia a l'ib-salut. Per a la seva defensa, té la paraula, per part del Grup Parlamentari Mixt, la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, crec que la PNL que presentam avui és molt senzilla, demanam aquesta gratuïtat. És cert que nosaltres ja vam fer una pregunta a la Sra. Consellera -pregunta de control- sobre aquesta qüestió i ens va dir que a banda del 902 hi havia un 971, amb la qual cosa, hi havia una opció de fer telefonades gratuïtes..., bé, o dins de la tarifa que tens a ca teva.

Però, què passa? I ho sabem perfectament. Al 971, quan hi telefones, o bé comunica o directament és que ni te l'agafen!, llavors només et queda una opció..., perdó: dues, o recórrer al 902, o bé anar directament al centre de salut.

Durant la pandèmia ens van acostumar, lògicament, que totes aquestes accions, peticions, les féssim telefònicament, amb tot el sentit del món. Però, és clar, jo us ho dic personalment, a mi m'ha passat: jo tenc el centre de salut al costat de ca meva, telefonar al 971, que no me l'agafessin, arribar allà i que no hi hagués ningú esperant.

Clar, hi ha coses que es fan difícils d'entendre, llavors, no ens basta que ens diguin "com que hi ha una opció del 971, que el 902..." No, perquè -insistesc- en moltes ocasions et veus obligat a recórrer al 902, amb la qual cosa, demanam aquesta gratuïtat.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. S'ha presentat, per part del Grup Parlamentari Popular, una esmena RGE núm. 4326/22. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta. Nosaltres donarem suport a aquesta proposició no de llei i presentam una esmena per arrodonir-la, perquè consideram que el 061 també hauria de ser un telèfon gratuït, perquè és un telèfon que -segons la companyia telefònica- té una despesa, però està clar que quan es crida a aquest telèfon no és ni per capritx ni..., i les persones, quasi sempre..., és qüestió d'urgència.

A més, es paga més si tens una tarifa prepagament que si tens una tarifa postpagament, cosa que ronda qualche vegada entre 0 a 24 euros la cridada.

També els metges han de suportar que cada vegada que cridin -com que sempre criden amb els seus telèfons- el cost els va a ells, quan fan aquestes cridades.

Només dir-vos que he demanat les dades i ara són unes 1.800 cridades diàries, però durant la pandèmia eren 3.000, i hi va haver un dia -que va ser dia 24 de març- que es feren 19.000 cridades al 061, que es contestaven amb tres dies de retard.

Per tant, nosaltres demanam que aquest número del 061, que només es fa servir en comptades ocasions, també pugui ser gratuït.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Obrim ara un torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Martín.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, presidenta. Òbviament, des del nostre grup -com no pot ser d'altra manera- defensam la gratuïtat a l'accés a la salut i, evidentment, el telèfon és una d'aquestes eines que s'utilitza; certament, hi ha l'112, que és un telèfon gratuït d'assistència que deriva al departament corresponent, ja sigui al 061 o a un altre escaient, en funció de les necessitats del pacient, i nosaltres proposaríem que fos aquest, vull dir, que s'ampliàs, i que es tengués en compte tota la casuística i les circumstàncies.

Hem de veure que hi ha molta gent que desconeix que l'112 és gratuït, i seria molt interessant que es fessin campanyes informatives perquè tota la ciutadania tengués accés a la informació de quines són les vies més útils i àgils per poder rebre aquesta atenció d'urgències o d'altre caire que pogués necessitar.

A nosaltres ens sembla molt interessant la proposta que s'està fent en aquests moments, i bé, estam a l'espera del debat que pugui sorgir i d'altres iniciatives o idees.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, presidenta. Nosaltres li donarem suport i entenem que el que fa l'esmena és millorar i ampliar encara una reivindicació i una proposta que entenem que s'ha d'ampliar i que és necessària.

Per tant, no m'hi estendré més per una evidència que és que donar suport a aquesta iniciativa és necessari.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca. Té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. Tampoc no m'estendré gaire. Donarem suport a la proposta, com no podia ser d'altra manera; els arguments estan explicats, compartim absolutament els

arguments del grup proposant. Per tant, això: donarem suport a la proposta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Pues en línea con lo que han manifestado el resto de portavoces de otros grupos políticos, nosotros también estamos a favor de esta iniciativa.

Por supuesto, un teléfono de atención sanitaria y más cuando viene siendo obligatorio por parte de los ciudadanos tener que pedir citas previas, porque ahora, desde la pandemia, pues uno no se puede presentar en los servicios públicos así como así, te mandan para casa, te dicen “¿Tiene usted cita previa?, ¿no?, pues ¡hala!, a casa”. Tienes que irte a casa, volver, y llamar por teléfono, meterte en internet, hacer mil gestiones o buscarte la vida para conseguir una cita previa.

En el caso de la salud pues, por supuesto con más motivo, debería ser gratuito este teléfono.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon al Grup Parlamentari Socialista. Té la paraula la Sra. Fernández.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Òbviament, des del Grup Socialista no podem més que estar d'acord amb la importància que els serveis públics siguin realment gratuïts, sense copagaments de cap tipus.

De fet, va ser l'actual Govern d'Espanya qui, a través del Decret 37/2020, va modificar la normativa vigent fins a finals d'aquell any, especificant que els telèfons d'atenció al client d'informació han de ser gratuïts o sense tarifació addicional. És a dir, han de costar el mateix que una cridada al que -per a nosaltres- és un 971.

Si un entra a la pàgina de cita prèvia de la Conselleria de Salut, pot veure que hi ha dos telèfons de cita prèvia, el 971 i el 902, tots els posats a la mateixa línia i amb la mateixa grandària de lletra; de fet, des de la conselleria ens diuen que el 902 no és l'opció més emprada, sinó que ho és el 971.

El cost per al ciutadà dependrà del tipus de tarifa que tingui contractada. En la majoria dels casos, si l'usuari té una tarifa plana, les cridades per telèfon no suposen cap cost addicional a allò que ja paga a la seva factura.

Aquest matí jo he fet l'exercici, per curiositat, abans de venir, de fer una ullada a les tarifes que ofereixen les principals companyies telefòniques, i m'ha costat trobar-ne alguna que encara cobri aquest tipus de cridades a un 971. Vodafone,

Orange, Lowi, PepePhone, MásMóvil, O2..., ofereixen totes les seves tarifes ampliades, il·limitades; només Movistar (...) per demà, una petita, una de prepagament, on s'havia de pagar l'establiment de cridada, però no la cridada en si.

En qualsevol cas, també es pot demanar cita prèvia directament al centre de salut, a través d'una aplicació que és gratuïta, o per mitjà del web del portal del Servei de Salut, que cada vegada es fa servir més.

Quant a l'esmena del PP sobre el 061, no podem estar d'acord, perquè aquí, en aquest cas, sí que hi ha una alternativa totalment gratuïta, que és l'112, que és el número tant nacional com europeu; hi ha una directiva europea que va (...) aquest número ha de ser gratuït, i quan tu crides a aquest número, que és el que més es publicita, perquè bé, allà després et poden redirigir al que faci falta, ells et poden enviar al 061, al 080 o a qualsevol altre d'aquests números curts, sense que et cobrin cap extra.

Gràcies, Sr. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correspondria ara fer un recés, per la qual cosa es demana... El grup proposant assenteix amb el cap, per tant, fem un recés.

(Pausa)

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el recés, correspon el torn de la Sra. Font per assenyalar el posicionament sobre l'esmena presentada pel Partit Popular i també en torn de contradiccions.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta. Abans de tot, agrair el suport de tots els grups parlamentaris. Vull dir que no puc acceptar l'esmena, no perquè no la trobi interessant sinó perquè al final he vist que el tema del 061 és una mica més complicat i crec que..., és a dir, crec que evidentment s'ha de prioritzar l'112, però potser el que ens interessa és presentar una altra iniciativa per provar d'aclarir aquesta qüestió.

Sí que és cert, Sra. Fernández, que existeix una aplicació que et permet fer cita prèvia fàcilment, però, tornem-hi una altra vegada, tenim la bretxa digital de molta gent gran també que pot ser no la sap emprar. Llavors, jo crec que l'obligació de qualsevol govern és facilitar al màxim aquest tipus de comunicacions.

Llavors, agrair el suport i lamentar, sincerament, Sra. Borrás, que no li pugui acceptar en aquest moment la seva esmena, però gràcies per la contribució.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 785/22.

Vots a favor? Unanimitat.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 785/22, relativa a la gratuïtat del telèfon per obtenir cita prèvia a l'ib-salut.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS